

Belge Yayınlanma Tarihi: 12.10.2018

İŞ EKİPMANLARININ PERİYODİK KONTROLLERİNDE YENİ DÖNEM HAKKINDA SORU-CEVAP DOKÜMANI

Bu doküman, 1 Ekim 2017 tarih ve 30197 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren İş Ekipmanlarının Periyodik Kontrollerini Yapmaya Yetkili Kişilerin Kayıt ve Eğitimlerine İlişkin Tebliğ (Bu dokümanda Tebliğ olarak bahsedilecektir.) kapsamında iş ekipmanlarının periyodik kontrolleri ile ilgili getirilen yeni düzenlemelerin soru cevap halinde açıklanması üzerine hazırlanmıştır. Ayrıca 25 Nisan 2013 tarih ve 28628 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği (Bu dokümanda Yönetmelik olarak bahsedilecektir.) kapsamında yürürlükte olan uygulamalar ile ilgili soru cevaplar da yer almaktadır.

Soru 1: Yönetmelik ve Tebliğ hükümlerinin uygulanmadığı durumlar ve alanlar hangileridir?

Cevap: 24/6/2015 tarihli ve 29396 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Asansör İşletme, Bakım ve Periyodik Kontrol Yönetmeliği uyarınca insan ve yük taşıyan asansörlerin periyodik kontrollerini gerçekleştirenler ve tezgâhların bakım ve muayenesini gerçekleştiren kişiler için Tebliğ hükümleri uygulanmamaktadır.

Soru 2: İş ekipmanlarının periyodik kontrollerini kimler yapabilir?

Cevap: Periyodik kontrolleri yapmaya yetkili kişiler, bu Tebliğ ve Yönetmeliğin EK-III’ünde yer alan gerekli niteliklere haiz olmak şartıyla;

a) Özel işyeri bünyesinde hizmet akdi ile çalışması halinde,

1) Çalıştığı işyerinde,

2) Aynı işverene ait olan holding veya şirketler grubu bünyesindeki diğer işyerlerinde,

b) Kamu kurumlarında kamu görevlisi olması halinde,

1) Çalışmakta olduğu kurumda,

2) İlgili personelinin muvafakati ve üst yöneticinin onayı ile diğer kamu kurumlarında,

Belge Yayınlanma Tarihi: 12.10.2018

c) Fatura karşılığında periyodik kontrol hizmeti veren; kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, muayene kuruluşları, üretici firma, yetkili servisler, 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa göre faaliyet gösteren şirketlerde çalışmaları halinde tüm işyerlerinde, periyodik kontrolleri gerçekleştirebilirler.

Tebliğin yayımlanma tarihinden itibaren periyodik kontrol işlemleri şahıs olarak değil yukarıda belirlenen şartlarla yapılabilmektedir.

Soru 3: Periyodik kontrole tabi iş ekipmanları ve meslek kategorileri ile ilgili bilgi verebilir misiniz?

Cevap: Yönetmelik'te geçen ve periyodik kontrole tabi bazı iş ekipmanları ile ilgili hazırlanmış tablo aşağıda yer almaktadır. Ayrıntılar için Yönetmeliğe göz atılabilir.

Ekipman		Periyodik Kontrol Yapabilecek Kişi Mezuniyeti
Basınçlı Kap ve Tesisatlar	Buhar Kazanları	Makine mühendisleri, metalurji ve malzeme mühendisleri, makine veya metal eğitimi bölümü teknik öğretmenler, makine teknikerleri, makine yüksek teknikerleri
	Kalorifer Kazanları	
	Taşınabilir Gaz Tüpleri	
	Manifoldlu asetilen tüp demetleri	
	Manifoldlu tüp demetleri	
	Sıvılaştırılmış gaz tankları (LPG, ve benzeri) (yerüstü)	
	Sıvılaştırılmış gaz tankları (LPG, ve benzeri) (yer altı)	
	Kullanımdaki LPG tüpleri	
	Basınçlı hava tankları	
	Kriyojenik tanklar	
	Tehlikeli sıvıların bulunduğu tank ve depolar	
Kaldırma ve İletme Ekipmanları-1	Kaldırma ve/veya iletme araçları	Makine mühendisleri, makine veya metal eğitimi bölümü teknik öğretmenler, makine teknikerleri, makine yüksek teknikerleri
	Yürüyen merdiven ve yürüyen bant	

Belge Yayınlanma Tarihi: 12.10.2018

	İstif Makinesi (forklift, transpalet, lift)	
Kaldırma ve İletme Ekipmanları-2	Yapı İskeleleri	İnşaat ve makine mühendisliği ile mimarlık bölümü mezunları, inşaat, yapı, makine veya metal eğitimi bölümü mezunu teknik öğretmenler, makine ve inşaat teknikeri veya yüksek teknikerleri, gemi inşası işlerinde ise gemi inşaatı mühendisi
Tesisatlar-1	Elektrik Tesisatı, Topraklama Tesisatı, Paratoner	Elektrik mühendisleri, elektrik eğitimi bölümü mezunu teknik öğretmenler, elektrik tekniker veya yüksek teknikerler
	Akümülatör, Transformatör	
Tesisatlar-2	Yangın Tesisatı ve Hortumlar, Motopomplar, Boru Tesisatı	Makine mühendisleri, makine veya metal eğitimi bölümü teknik öğretmenler, makine teknikerleri, makine yüksek teknikerleri
	Yangın Söndürme cihazı	
	Havalandırma ve Klima Tesisatı	

Soru 4: EKİPNET sistemi hakkında bilgi verebilir misiniz?

Cevap: EKİPNET, iş ekipmanlarının periyodik kontrollerini yapmaya yetkili kişilerin elektronik ortamda kayıt ve bildirim ile veri doğrulaması amacıyla kullanılan İş Ekipmanlarının Periyodik Kontrollerini Yapacak Yetkili Kişilerin Kayıt Programıdır.

Yönetmelikte belirlenen mezuniyet şartlarını sağlayan kişiler, e-devlet üzerinden EKİPNET'e giriş yaparak kayıt oluşturmakta ve periyodik kontrol temel eğitimi almadan önce bir geçici kayıt numarası almaktadırlar.

Geçici kayıt numarası alan kişiler, Bakanlığımızca protokol yapılan ve yetkilendirilen kurumlardan eğitim alarak sınavda başarılı olmaları halinde yetkilendirilen kurum tarafından EKİPNET'e "başarılı" olarak kaydedilir. Bu aşamadan sonra sistem, kişilere kalıcı kayıt numarası atar.

Kalıcı kayıt numarası alan kişiler periyodik kontrol yapmaya yetkili olurlar. Kullandıkları periyodik kontrol formlarını sistemden aldıkları kalıcı kayıt numaralarını işlemeleri gerekmektedir.

Belge Yayınlanma Tarihi: 12.10.2018

Soru 5: Mezuniyet şartlarını sağladığım halde EKİPNET'te mezuniyet bilgilerim gözükmüyor ve kaydımı tamamlayamıyorum. Ne yapmalıyım?

Cevap: EKİPNET sistemi mezuniyet bilgilerini Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK)'nden ve çalışma bilgilerini Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK)'dan güncel olarak çekmektedir. Mezuniyet bilgileri EKİPNET'te görünmeyen ve kaydını tamamlayamayan kişiler YÖK'e başvurarak mezuniyet bilgilerinin güncellenmesini talep etmeleri gerekmektedir.

Soru 6: Periyodik kontrol temel eğitimi hakkında bilgi verebilir misiniz?

Cevap: Tebliğ'de belirlenen eğitim başlıklarından oluşan ve Bakanlığımızca yetkilendirilen kurumlardan eğitim almak ve sınavda başarılı olmak şartıyla kişiler periyodik kontrol yapmaya hak kazanırlar. Periyodik kontrol temel eğitim müfredatı şu şekildedir:

- Mevzuat eğitimi.
- İş ekipmanları muayene tekniklerine sistematik yaklaşım.
- Periyodik kontrol esnasında alınması gereken temel iş sağlığı ve güvenliği önlem, yöntem ve kuralları.
- Ölçme ve deney cihazlarının tanıtılması, kalibrasyon ve doğrulamaların değerlendirilmesi.
- Raporlama.
- Çalışma etiği ve sorumluluklar.

Eğitim süresi, sınav dâhil olmak üzere iki günden az olamaz.

Soru 7: Pilot iller nerelerdir ve süre kısıtı nedir?

Cevap: Periyodik kontrol temel eğitimi alma ve kalıcı kayıt numarası ile işlem yapma zorunluluğu Tebliğ'de belirlenen süreyle en az 1 yıl olup Kırıkkale ve Eskişehir'de uygulama yapılmaktadır. Pilot sürenin bitiminden itibaren ülke genelinde iki yıl içerisinde kişiler, periyodik kontrol temel eğitimini alıp sınavdan başarılı olarak periyodik kontrol yapmaya hak kazanmalar gerekecektir.

Soru 8: Periyodik kontrol temel eğitimini hangi kurumlar, hangi şartlarla verebilmektedir?

Cevap: Periyodik kontrol temel eğitimi, Bakanlığımız ile protokol yapmak suretiyle;

Belge Yayınlanma Tarihi: 12.10.2018

- Makine, inşaat ve elektrik (elektrik–elektronik) mühendisliği bölümlerini bünyesinde bulunduran üniversiteler,
- Örgün olarak eğitim vermede yetkin, personel belgelendirme konusunda en az beş yıl akredite olan kamu kurum ve kuruluşları ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları tarafından verilebilmektedir.

Ayrıca Bakanlığımız kuruluşlarından İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığı (İSGÜM), periyodik kontrol temel eğitimi vermeye yetkilidir.

Soru 9: Protokol yapılan kurumlar hangileridir? Bu kurumlar nereden takip edilebilir?

Cevap: Protokol yapılan kurumlar İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü internet sayfasından ve sosyal medya hesaplarından takip edilebilir. Bu dokümanın hazırlandığı tarih itibarıyla iş ekipmanlarının periyodik kontrollerini yapmaya yetkili kişi eğitimi protokolü imzalanan kurumlar şu şekildedir:

1. Türk Standartları Enstitüsü
2. Makine Mühendisleri Odası
3. Adnan Menderes Üniversitesi
4. Uludağ Üniversitesi
5. Kastamonu Üniversitesi
6. Kocaeli Üniversitesi
7. Çukurova Üniversitesi

Soru 10: Periyodik kontrollerde akreditasyon ve hizmet yeterlilik belgesi zorunluluğu bulunmakta mıdır?

Cevap: Bakanlığımızca ekipmanlar belirlenene kadar Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında periyodik kontrol yapacak kuruluşlardan hizmet yeterliliği belgesi veya akreditasyon şartı aranmaz. Hali hazırda uygulamada olmayan ancak Bakanlık tarafından akreditasyona özel Tebliğ yayımlanmak suretiyle bu konuda düzenleme yapılabilir.

Soru 11: Periyodik kontrol formları ile ilgili kurumunuzda yapılan çalışmalar hakkında bilgi verebilir misiniz?

Cevap: İSGÜM İş Ekipmanları Birimi tarafından iş ekipmanlarının periyodik kontrol formlarının standardizasyon çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda öncelikli olarak dört ekipman (mobil vinç, yürüyen merdiven, sıcak su kazanı, sütunlu çalışma platformu) belirlenmiş ve

Belge Yayınlanma Tarihi: 12.10.2018

formları taslak olarak hazırlanmıştır. Formların hazırlanmasında akredite muayene kuruluşlarından, üreticilerden, kamu kurumlarından ve meslek kuruluşlarından görüşler alınmıştır. Taslak formlar <https://www.csqb.gov.tr/sgum/contents/isekipmanlari/> adresinden incelenebilir.

Soru 12: İş ekipmanları ile ilgili kurumunuzun iletişim bilgileri nedir?

Cevap: isekipmanlari.isgum@ailevecalisma.gov.tr adresine konu ile ilgili tüm görüş, önerilerinizi sunabilir sorularınıza cevap alabilirsiniz.